

(/)

🏠 (/) > Diverse (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84>)

> Bøger (<http://www.historie-online.dk/boger>)

> Anmeldelser (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5>) > Evighedernes by Rom

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/the-league-of-nations>)

Evighedernes by Rom

Kategori: Anmeldelser

Visninger: 2776

Del artikel: **f** ([https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-](https://www.facebook.com/sharer/sharer.php?u=http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/evighedernes-by-rom)

[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/evighedernes-by-rom](http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/evighedernes-by-rom)) **t**

(<https://twitter.com/home?status=>. Aktiviteten kan ses på [\[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/evighedernes-by-rom\]\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/evighedernes-by-rom\)\) **in**](http://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

([\[online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/evighedernes-by-rom&title=\]\(http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/evighedernes-by-rom&title=\)\)](http://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=http://www.historie-</p></div><div data-bbox=)

Louise Nyholm Kallestrup, Jesper Majbom Madsen og Nils Arne Sørensen

Evighedernes by Rom.

Gads forlag. 352 sider. 249,95 kr.

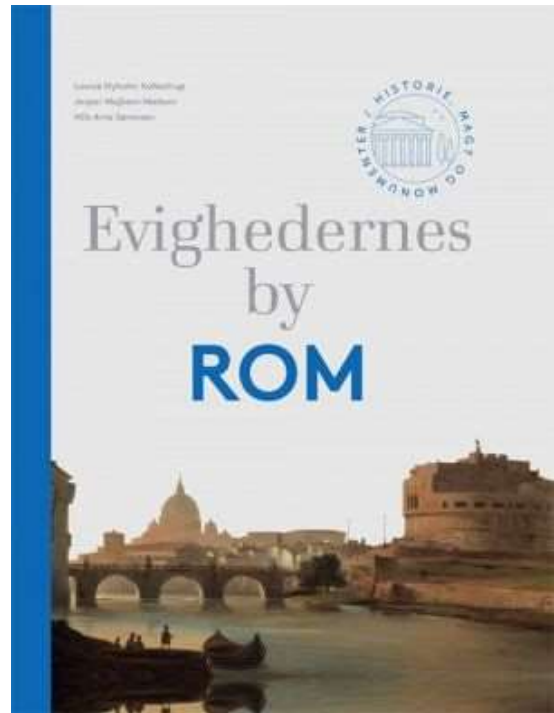
De tre historikere Louise Nyholm Kallestrup, Jesper Majbom Madsen og Nils Arne Sørensen, SDU, har skrevet en ny og anderledes bog om Roms fantastiske bygninger og pladser. Den er fyldt med viden og meget nyt.

Af Erik Ingemann Sørensen

Spørger man en romer, hvad det værste er ved Rom, kommer svaret prompte: "I turisti". Så fægtes der med armene og rulles med øjnene. Når man er en hyppig besøgende i denne vidunderlige by, er man fristet til at give ham ret. De er overalt. Der er tungemål som ved Babelstårnet. Sætter man sig stille og betragter mængden, så får man ganske gratis den ene barokke oplevelse efter den anden. Overvægtige amerikanere der halser efter deres guide, der stikker en paraply med tyll op, så man kan finde hende. Problemet er ofte, at der er mange guider. Og mange paraplyer.

Naturligvis er der en markant grund til de mange besøgende. Over hele verden hører man om "Caput mundi" – verdens hovedstad. Møder den i spændende fagbøger, historiske romaner og gennem film.

Og i Rom fylder fortiden. Konstant er der pragtbygninger, templer, væddeløbsbaner, pladser – der kan remses op meget længe. Men det er også en fortid, der dagligt giver problemer. Som ved bygningen af den nye Metro linje C. Arkæologerne måtte igennem en undersøgelse af 60.000 kubikmeter jord. Yderligere 500.000 kubikmeter skal tjekkes. Støder man på noget spændende, skal byggeriet omgående stoppes. Sådan er det, når man bygger på og i kulturarven.

Man fandt næsten et pompeiansk hus da man gravede ud. (FFN)

De tre historikere, Louise Nyholm Kallestrup, Jesper Majbom Madsen og Nils Arne Sørensen, SDU, har siden egen studietid været betaget af Rom. Det er blevet til adskillige ekskursioner med egne studerende. Og nu til denne bog om "Den evige stad".

Tre hovednedslag

Ledetråden i bogen er det, forfatterne kalder "magtens materialisering": magthavernes personlige prægning af byen gennem bygninger, byplaner og monumenter. For Roms vedkommende er det en oplagt idé. Suetonius skrev om Augustus: "Han efterlod en by af marmor, hvor han havde modtaget en af sten." Det har siden stået som en historisk sandhed. Nu rokkes der ved den af Diana Favro (se her (<https://idre.ucla.edu/featured/from-brick-to-marble-did-augustus-really-transform-rome>))

Det er jo historiens konstante bevægelse med nye vinklinger. Om hun har ret, skal jeg ikke blande mig i. Men spændende læsning er det.

De tre nedslag omfatter i hovedtræk:

1: Kejsernes Rom

2: Paveres Rom

3: Fascisternes Rom

Vi får her et løft gennem tid, der gør læsningen interessant. Der er mange gode – og også elendige – guidebøger til et besøg i Rom. Denne er anderledes. Man kan ikke have den med i lommen, men den kan bruges før, man går rundt og til efterbehandling af en spændende og indholdsrig dag. Skrevet af vidende og fortælleglade historikere.

Indledende skriver de om fortællingen: "I vores daglige virke som universitetslærere forklarer vi ofte vores studerende, at en af de ting, der kendetegner historiefaget og historikere er, at vi ikke betjener os af en særlig fagjargon. Tværtimod er det et ideal at udtrykke sig, så alle interesserede uden besvær kan forstå, hvad vi siger og skriver. Det ideal har vi bestræbt os på at leve op til. Vi har skrevet denne bog med den bredt historisk interesserede læser for øje..." (s.11).

At historiefaget ikke har en særlig fagjargon, er jo ikke rigtigt. Jeg aner ikke, hvor de har den idé fra – og deres studerende kan da komme galt af sted.

Den gode og medrivende fortælling bygger også på den indre kontekst. Man kunne måske godt have ønsket sig, at der ikke var helt så megen ophobning af viden. Når nu bogen er skrevet til "den bredt historisk interesserede læser".

Når nu den kritiske pen er fremme, så skal der lige en enkelt kommentar til. De tegnede kort til bogen er rent ud sagt dårlige. De kan ikke bruges til at orientere sig ordentligt. Det er synd og skam.

Det klassiske Rom

Forfatterne indleder med et prægtigt citat af Strabon (63 f – 23/24 e): "Pompejus, Caesar og Augustus samt dennes sønner, venner, hustru og søster har overgået alle i iver og udgifter i deres byggearbejder..." (s.13). Når man vandrer rundt med denne bemærkning i tankerne, må man jo nikke bejaende.

Forum Romanum en tidlig morgen. (privatfoto)

Nu får vi så en vidende og grundig gennemgang af kejserperioden med fine og spændende detaljer. Det er ikke overfladiske noter. Så der skal være ros til forfatterne for deres fortællende eksempler. Det skal her nævnes, at der er et glimrende register, så man hele tiden kan slå efter. I samme åndedrag også stor ros for den udvalgte litteratur. Her henviser de blandt andet til Amanda Claridge's fremragende bog "Rome – an Oxford Archeological Guide", 1998. Den er fremragende ganske enkelt. Som Mary Beard's helt vidunderlige "SPQR. Det antikke Roms historie", Gad, 2018. Som også er med sammen med flere fine værker.

Pavernes Rom

Det næste nedslag er pavernes Rom, som man jo nærmest møder med få hundrede meters mellemrum. Det ene imponerende kirkerum efter det andet. Igen rum der fortæller en spændende historie. Kirkens historie i Rom går langt tilbage. Men: "Omkring år 1100 var Rom det ubestridte magtcentrum for den kristne kirke. Med Sankt Peters efterfølger i stolen. Og kirkens magt blev som bekendt enorm.

Igen får vi en interessant vandring i tid med masser af eksempler. Og spændende historier. Og så mistede man pludselig enemagten, da pavestolen i Avignon blev oprettet i 1309 til 1377. Rom måtte sidde tilbage som en sørgende enke.

Valget af Martin V som pave markerede et markant skifte. Rom blomstrede op. Men det var et pudsigt følge, der kom sammen med ham: "Med sig havde en pave kardinaler og kurie og hertil det sædvanlige følge af handlende, håndværkere, prostituerede og en bred skare af mere eller mindre tvivlsomme følgesvende og lykkeriddere..." (s.153).

Forfatterne redegør igen omhyggeligt for udviklingen og alle de mærkelige begivenheder, der fulgte pavestolen. Og så får vi en yderst kompetent gennemgang af "Magtens materialisering". Her er det ikke bare den imponerende Peterskirke, men så sandelig også de mange "Palazzi" i Rom, der den dag i dag præger bybilledet. Den katolske kirke var meget andet end fromhed. Penge og magt var yderst efterstræbte.

Der er virkelig fremragende viden at hente – også i dette nedslag.

Det fascistiske Rom

Der er nok ikke mange, der spekulerer på, at man faktisk møder den fascistiske arv i Rom, når man er landet i Fiumicino lufthavnen. Men på vej ind mod Rom møder man en imponerende bygning i det område, der hedder EUR. Det er opført af fascisterne fra 1935 og frem i forbindelse med verdensudstillingen i 1942. Men det satte 2. verdenskrig en stopper for.

Var der nogen, der i den grad blev aktiv i arbejdet med "Magtens materialisering", så var det Benito Mussolini og hans fascistere. Det bærer byen markant præg af den dag i dag. Og i modsætning til i Tyskland er hverken diktatorens navn eller de fascistiske symboler fjernet. De bliver endda restaureret.

I Antonino Munoz' bog fra 1935 – Roma di Mussolini – hedder det i indledningen: "I Roms bygningshistorie er det helt på sin plads at indskrive Mussolinis epoke med store bogstaver – på samme måde som Augustus', Leo X's og Sixtus V's. Det krævede en stor statsmands energi at sætte en så gennemgribende fornyelse i værk på så kort tid..." (s.267).

Det er jo godt set af forfatterne at tage netop dette citat med. Det knytter fint an til fortællingen om Augustus og rammer de tre nedslag godt ind. Og det er en glimrende guide netop til denne epoke, som de almindelige guidebøger kun nævner i forbifarten.

Forfatterne kommer også ind på ødelæggelsen af de fascistiske symboler, da krigen er slut. Her er det så tydeligt, at Mussolini har fået en vis renæssance – mange taler om, at tiderne var bedre dengang. Og så klassikeren. "Togene gik til tiden".

En vigtig bog

Vel har den kritiske pen været på. Men. Det skal ikke skjule, at her er tale om en usædvanlig fin bog. Den bugner af viden, er fyldt med fremragende illustrationer og et aldeles nyttigt indeks. De tre historikere har gjort sig megen umage undervejs.

Det siger en flittig gæst i Rom varmt tak for.

[Historie-online.dk, den 7. august 2019]

← **Forrige artikel** (<http://www.historie-online.dk/boger/anmeldelser-5-5/diverse-84/the-league-of-nations>)

SE RELATEREDE ARTIKLER

FRU JENSEN OG ANDRE VESTINDISKE DANSKERE.

(<http://www.historie-online.dk/temaer-9/dansk-vestindien/per-nielsen-fru-jensen-og-andre-vestindiske-danskere-dansk-vestindiske-soemaend-tjenestefolk-og-arbejdere-i-danmark-1880-1920>)

NATIONALISMENS SPØGELSE - MELLEM ROMANTIK OG OPLØSNING

(<http://www.historie-online.dk/boger/nationalismens-spoegelse-mellem-romantik-og-oploesning>)

